

KRONIKA

WIADOMOŚCI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH.

Oplata prenumeracyjna na Kronikę Wiadomości Krajowych i Zagranicznych, wynosi: a) w Warszawie rocznie: rs. 7. kop. 20 (złp. 48); kwartalnie rs. 1 kopiejek 80 (złp. 12); miesięcznie kop. 60 (złp. 4.)

Na prowincji w Królestwie z początkiem roku rs. 12 (złp. 80); kwartalnie rs. 3 (złp. 20). W Cesarstwie także sama oplata co na prowincji w Królestwie, z dodaniem rs. 4 rocznie lub 1 kwartału za koperty.

Jutro Ś. Ireneusza B. M. Wschód słońca o g. 3 m. 42.—Zach. o g. 8 m. 23.

Biurow Redakcji przy ulicy Krakowskie-Przedmieście w domu Nro 391. naprzeciw Saskiego placu.

Dzisiaj rano stopni ciepła 12, wczoraj w poł. ciep. 17. Wysokość wody na Wiśle stóp 1 cali 9.

Z Petersburga, 2 (14) czerwca.

Ogłoszenia od Rządzącego Senatu.

Do 1 oddz. 5 depart. weszła d. 5 maja od Witebskiego cywilnego gubernatora, sprawa, o przekroczenie władzy przez Dynaburskich marszałków powiatowych: 5ej klasy Bazylego Popow, sekretarza gubern. Alexandra Mohla, porucznika Wiktora Szadurskiego, hr. Wilhelma Platera, sędziego powiatowego sekr. kol. Jana Kłoczowskiego i innych.

Kancelarja 1 oddz. 3 depart. rządzącego senatu wzywa strony do odczytania i podpisania zapisek w sprawach, weszłych z gub. Kowieńskiej: 1) o czynszach z miasteczka Kroź, obyw. Szukszty; 2) obyw. Szuksztów z Kudrewiczami, o pieniądze; 3) o wolnych ludziach majątków Homele i Niewordziany ob. Wojszczyły; 4) o domach staroz. Zaksza, w m. Telszach, do których skarb rości pretensje.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Najjaśniejszy Pan, w skutku przedstawienia JO. Xięcia Namiestnika Królestwa, Najmilszemu dozwolić raczył, przebywającym za granicą wychodzącym do Władysławi Wiśniewskiemu, Stanisławowi Boruckiemu, Mateuszowi Ostrzyckiemu i Franciszkowi Binder, powrócić do Królestwa Polskiego, na zasadach Najwyższego Ukazu z d. 15 (27) maja 1856 r.

W dniu 4 (26) czerwca r. b. o godzinie 11ej rano odbył się Akt uroczysty zakończenia rocznych kursów nauk w Instytucie gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa w Marymoncie, w obec: JW. rzeczywistego radcy stanu Sumińskiego, pomocnika kuratora okręgu nauk. Warszawskiego, prezesa Warszawskiego komitetu cenzury, oraz JW. radcy tajnego Jakóba Łaszczyńskiego, gubernatora cywilnego Warszawskiego, hr. Andrzeja Zamoyskiego, prezesa Towarzystwa rolniczego w Królestwie Polskiem, i JW. JX. Bonawentury Bulkiewicza, rektora akademii Rzymsko-Katolickiej Warszawskiej, tudzież wielce dostojnych osób, oraz rodziców i opiekunów kształcącej się w tym zakładzie młodzieży, radca stanu dyrektor instytutu zagał posiedzenie odczytaniem sprawozdania z całorocznej czynności instytutu. Następnie odczytano listę uczniów którzy otrzymali promocje z kursu pierwszego do kursu drugiego i listę uczniów, którzy otrzymali

świadectwa kwalifikujące ich, do odbywania praktyki gospodarskiej i leśnej. Poczem uczniowie instytutu w obec dostojnych gości i nauczycieli instytutu odśpiewali w miejscowej kaplicy hymn Lwowa. Następujący uczniowie otrzymali świadectwa kwalifikujące do praktyki gospodarskiej i leśnej: 1) Bergmann Edmund, 2) Bergmann Jan, 3) Bobrzyński Michał, 4) Borawski Seweryn, 5) Broniszewski Franciszek, 6) Chmielewski Tadeusz, 7) Choiński Roman, 8) Erlicki Witold, 9) Frackiewicz Julian, 10) Grabowski Stan. 11) Grabowski Stefan, 12) Grajbner Julian, 13) Grothus Gustaw, 14) Jakubowski Stan. 15) Jodłowski Lucjan, 16) Kaczyński Henryk, 17) Kamocki Józef, 18) Korczakowski Stanisław, 19) Kozierowski Stan. 20) Lisiecki Henryk, 21) Litwicki Wład. 22) Łobaczewski August, 23) Łuniewski Kazimierz, 24) Ochekowski Karol, 25) Olszowski Wincenty, 26) Paszkiewicz Ludwik, 27) Paszkowski Michał, 28) Pauli Teofil, 29) Pęczkowski Jan, 30) Piotrowski Adam, 31) Plewiński Adolf, 32) Podoski Czesław, 33) Prędowski Jan, 34) Pruszek Felix, 35) Przyjąkowski Wład. 36) Radziejowski Izidor, 37) Rogojski Leopold, 38) Rogoziński Tomasz, 39) Rydzewski Julian, 40) Schramm Tadeusz, 41) Schupp Kaepfer, 42) Sikorski Julian, 43) Sliwiński Alexander, 44) Swierczewski Teofil, 45) Szadurski Władysław, 46) Szlązkiewicz Polikarp, 47) Szyndler Konstanty, 48) Tomaszewski Józef, 49) Warytkiewicz Władysław, 50) Węgliński Klemens, 51) Wielhorski Michał, 52) Winkler Brunon, 53) Zaborowski Gustaw, 54) Zieliński Ignacy.— Radca stanu Zdzitowiecki.— Sekretarz instytutu Erlicki.

PRZEPISY

O DOSTAWIE PODWÓD OBYWATELSKICH W KRÓLESTWIE. (Ciąg dalszy).

II. Komu mają być dostarczane podwody. § 10. Podczas odbywania czynności spisu wojskowego i naboru rekrutów w Królestwie, dostarczane będą podwody obywatelskie dla członków delegacji spisowych i urzędów rekruckich, oraz zostających przy nich pisarzy, użytych do powyższej czynności; niemniej dla officerów tychże delegacji i urzędów rekruckich, którzy udawać się będą do miejsc właściwych dla ułatwienia czynności naboru rekrutów; również dla officerów z armji, komenderowanych do czynności spisu wojskowego, a translokowanych z jednego

miejsce do drugich.

Przy takowej czynności dostarczają się podwody: sztab-officerom trzykonne, ober-officerom parokonne, urzędnikom zaś cywilnym: klasy Viej czterokonne, klasy VII i VIII trzykonne, klasy IX i X parokonne; officjalistom i niższej służbie, jeżeli wysyłani są pojedynczo, parokonne; a jeżeli łącznie we dwóch, obudwom jedna parokonna.

(Ukaz z r. 1850 o djetach i kosztach podróży i instrukcja dla naczelników partji rekruckich z d. 21 października (2 listopada) 1853 r. § 20).

§ 11. Podczas transportu z miast powiatowych do miejsc naboru rekrutów, spisowych na zaciąg powołanych, dostarczane być powinny podwody dla chorych spisowych, bądź parokonne, bądź jednokonne, w tym samym jak wyżej określono w § 9 stosunku; nadto za udziałem należy podwoju jednemu lub dwóm urzędnikom przy każdym oddziale wmiankowanych spisowych (a).

(Postanowienie rady admin. Królestwa z d. 23 marca (4 kwietnia) 1837 r. Nr. 3061).

§ 12. Podczas transportu partji rekruckich z Królestwa do Cesarstwa, dostarczane być powinny podwody:

a) Naczelnikom partji w stopniu sztab-officerskim trzykonne, zaś w stopniu ober-officerskim parokonne, a to aż do punktu zbornego lub do granicy Królestwa i na powrót.

b) Lekarzom przy partjach, trzykonne lub parokonne stosownie do ich stopni, to jest: sztab-lekarzom i doktorom i lekarzom, w stopniu sztab-officerskim trzykonne, — a lekarzom w stopniu niższym od assessora kolleg parokonne, — również do punktu zdania partji lub do granicy Królestwa i na powrót.

c) Pod-officerom wysyłanym naprzód dla rozpisania kwater, każdemu po jednej parokonnej podwodzie.

d) Pod przewóz chorych rekrutów w tym samym stosunku jak w § 9 określono.

e) Pod przewóz chorych żołnierzy z komend przeznaczonych do konwoju partji rekruckich, w stosunku, jaki w § 9 oznaczono, na przestrzeń do punktu zbornego lub do granicy Królestwa i na powrót do miejsc

(a) Urzędnikom tym wyznaczone są w takich razach djety, z których powinni płacić za podwody przez nich brane.

SODALIS MARIANUS.

POWIEŚĆ HISTORYCZNA

ZE STARYCH XIĄG I PAPIEROW SPISANA,

przez

Zygmunta Kaczkowskiego.

(Ciąg dalszy).

(Patrz Nr. Kroniki 164.)

Co się więc jego dotyczy, już to nieledwie samo z siebie wynika, że Piotr Wielki nie mógł przyrzec dla niego; ale to już nadmienić należy wyraźnie, że i Rzeczpospolita nie dała się w ową wojnę pociągnąć. Były tam na nią wielkie naciski a stąd i zowad nawet dość kłopotliwe, — bo nietylko tu Cesarz Rossyjski odwoływał się do piśmiennych obietnic, ale i król ciążył całym swym wpływem za pomocą w tej wojnie, — jeszcze do tego i hetman w koronny, czując serdeczną wdzięczność dla Cara za doświadczoną od niego protekcję przy swych własnych zabiegach o polską koronę, wszystkich sił swoich używał ku

dopięciu Carskiego zamiaru; — jednakże przecież senatorowie przetrwali ze statkiem te kłopotliwe opaly i utrzymali się wreszcie przy swoim, do czego też im najlepiej posłużyły Karłowieckie traktaty z portą, których wigor był zaręczony aż do roku 1724.

Tak tedy ten zjazd się skończył na niczem, z wielką dla Rzeczypospolitej pocięchą, ale też i z niemałym dla rozmaitych osób partykularnym frasunkiem. Jednym z tych, których może najgłębiej byłby dotknął ten niezaszczytny frasunek, był niewątpliwie hetman wielki koronny, Sieniawski. Pan ten bowiem, — a któż tego nie wie, dlaczego się panem mógł nazywać Sieniawski? — przy całej swojej dumie i wyniosłości, był nietylko kapryśnym jak dziecko, ale też i drażliwym jak dziecko. Nie bolał on może czasem nad krwią braterską, zalewającą bez potrzeby niwy ojczyste, nie płakał ze łzami téj umęczonej pod owe czasy krainy, nie bolał każdą narodową boleścią; ale kiedy coś sobie uroił, a to mu się nie udało, już był jak struty i ledwie się nie kładł do łózka. Toż i tu, po tym zjeździe chybnym, byłoby go to pewnie spotkało, — ale na jego szczęście ochroniła go od tego jedna mała drobnostka. Człowiek ten bowiem, jak

z jednej strony dumę swą wypiętrzoną karmił samemi olbrzymiami zamysły, jak po zniszczenie jednej z najmożniejszych pod owe, ba i po wszystkie czasy, rodziny Potockich, to po zdeptanie potęgi szwedzkiej, to nareszcie i po koronę dla siebie, swoją rękę niewieścią wyciągał, — tak znowu z drugiej strony był próżnym jako bańka mydlana i nie raz jeden mu się to wydarzyło, że po stracie ogromnej pocieszył się ledwie dojrzana drobnostka. Toż i tu się tak stało. Na tym zjeździe albowiem, miał on nie jeden, ale dwa do spełnienia zamiary. Jeden publiczny, którym była pomoc w wojnie tureckiej, — a drugi prywatny, którym był znów chrzest córki. Hetman miał córkę, jedyną spadkobierczynię tak ogromnej fortuny i tak znamienitego imienia, której było Zofja na imię, a która wtedy miała już rok trzynasty. — Z chrztem téj córki solennym wstrzymywał on się przez wszystkie lata, bo miał zawsze rozmaite widoki, — ale teraz, kiedy po powrocie królewskim do Polski te widoki się rozpierchnęły, postanowił ją ochrzcić na Jarosławskim zjeździe. Nie przewidzianym przez niego, co mu się bardzo często zdarzało, zwrotem sprawy publicznej, było by może i tu do tego nie przyszło; ale na je

sca konsystencji pułku, do którego komenda należy. (Instrukcja dla naczelników partji rekruckich z dnia 21 października (2 listopada) 1853 roku §§ 20 i 156).

§ 13. Podwoły obywatelskie również dostarczane być winny w stosunku § 9 określonym:

a) Dla żołnierzy kalekciwem dotkniętych lub ciężko chorych, z wojska uwolnionych i władzom cywilnym zdawanych.

b) Dla żon żołnierskich samych i z dziećmi, które po śmierci mężów zwracają się same lub z dziećmi do miejsca pierwotnego ich zamieszkania przez pośrednictwo władz cywilnych.

c) Dla żołnierzy nieograniczenie urlopowanych, którzy dla ciężkiej słabości nie mogą pieszo odbywać drogi do miejsca obranego przez siebie zamieszkania.

Wymienionym wyżej w punktach a, b, c, osobom dostawiane są podwoły w każdym razie, skoro przy zdawaniu ich władzom cywilnym wydane będzie wezwanie o podwoję dla nich, bądź od naczelników wojennych gubernji, bądź od komendantów miast lub naczelników etapowych, albo też skoro władza cywilna, pod zarząd której osoby te przechodzą, sama uzna tego potrzebę.

(Postanowienie Rady administracyjnej Królestwa z dnia 18(30) grudnia 1842 r. Nr. 31,593).

(Dalszy ciąg nastąpi).

Korrespondencja Kroniki.

ze Lwowa dnia 16 czerwca 1858 r.

Targ roczny. — Szlezak. — *Kobieta*, dzieło pani Julji G. Nie mogę wam o targu rocznym, który się właśnie rozpoczął, podobnie zajmujących podawać wiadomości jak wasz korrespondent wrocławski.

Nasz jarmark wznowiony od trzech lat schodzić zaczyna do rzędu publicznych rozrywek. Wazniejszych i większych interesów nikt nie robi w czasie jarmarku. Mamy tylko o kilkanaście kramów i składów więcej niż zwykle, ale nie nadaje to bynajmniej naszemu miastu cechy większego ruchu handlowego. Znać Lwów nie dojrzał jeszcze do swego dawnego znaczenia. Może mu je nada zbliżająca się kolej żelazna. Tymczasem, nim to nastąpi, nie ma targ większego znaczenia nad cyrk Szlezaka, który przekonawszy się w zeszłym roku o zamilowaniu naszej publiczności do konnych sztuk, odwiedził nas tego roku zaraz z wiosną. Jeżeli stałe utrzymywanie się podobnego cyrku jest znamieniem postępu, tośmy postąpili, bo z małą tylko przerwą (przez zimę) mieliśmy przez cały rok prawie to Renza, to jakiś teatr mały, to Szlezaka. Jestto podobno tylko dowodem, że nasza publiczność nie różni się niczem od publiczności innych miast, pragnie widowisk. Szlezak ustąpi zapewne wkrótce z pola bo nadchodzi czas wyścigów, a choć nie długo potrwać, to jednak takie widowisko bezpłatne, gdzie się popisują panowie i pańskie konie, przyniesie pewnie uszczerbek cyrkowi, któremu już wybredny gust widzów zaczyna zarzucać: że nie ma takich koni jak Renc, że ma zręcznych jeźdźców wprawdzie, ale kobiety, *qua* kobiety, są... brzydkie. Któż nie wie że to jest rzecz areyważna

w wszelkich akrobatek i woltżerek. Literatka może być brzydka, bo tu chodzi tylko o duszę, ale w sztukach gdzie ciało główną rolę odgrywa, niech się nie waga występować brzydkie. Przepraszam za tę paralelę między literatkami i akrobatkami, przemówiłem tonem bardzo u nas panującym, mecenasów konnych sztuk, z czego nie wypływa bynajmniej, jakoby zdanie ich dzielił i lekceważył kobiety piszące. Owszem przeciwnie, muszę tu wynurzyć żal mój nad naszą krainą, że zbyt mało mamy kobiet-literatek. Dotknęły mię z tego powodu uwagi Warszawskiego korrespondenta w *Czasie* (miesięcznym dodatku) aż nadto słuszne niestety. Cobądź kto sądzi o fartuszkowej literaturze, o *bas-bleus*, lub jakkolwiek nazwiemy zajmowanie się płci pięknej literaturą, to przyznać musi, że jeszcze żadnemu narodowi nie przyniosły hańby lub szkody literatki. U nas tylko tyle przyznać należy płci żeńskiej, że czyta więcej nawet niż mężczyźni. Z piszących tylko p. *Goczalkowska* wystąpiła niedawno po długim milczeniu z dziełkiem załączonym do zbioru wydawanego przez p. H. Stupnickiego pod tytułem: *Biblioteka polska*. Dziełko to nosi tytuł *Kobieta*, czyli *Historja lzy i śmiechu*. Jestto gładkie obróbie nie tematu tyle razy już obrabianego, że trzeba niepospolitego talentu aby coś nowego o tem napisać, bo przedmiotem właściwym tego dziełka jest: *stosunek kobiet do mężczyzn*. Że zaś autorka założyła sobie wykazanie dziejowych zmian tego stosunku od czasów najdawniejszych aż po dziś dzień, to uczyniło jej zadanie wprawdzie nad miarę wielkiem, ale bardziej zajmującym. Łatwo z tego założenia samego przewidzieć, że autorka nie mogła w zupełności sprostać przedmiotowi. Bo napisac historje stosunku niewiast do mężczyzn, to znaczy pisać historje psychologiczną rodu ludzkiego, nie mniej i nie więcej jak historje miłości, małżeństwa, rodziny i społeczności. Taką nie da się nawet w zarysie objąć na czterdziestu kilku stronicach. Autorka przeczuwała znać ogromny zakres swego przedmiotu, bo dotknęła rzeczywiście wszystkich wyżej wspomnianych stron życia ludzkiego, ale też tylko *dotknąć* mogła. Znajdziemy tam wzmiankę o Ewie i o Agaryze, o Kleopatrze, Aspazji, o Heterach i Messalinie, o matce Grachów i Oktawji, o świętych niewiastach Teressie, Katarzyni i o Matce Zbawiciela. Znajdujemy uwagi o stosunku niewiast społecznym u wschodnich narodów, u Greków, Rzymian, w średnich wiekach i w najnowszych czasach, o emancypacji, o komunizmie i jeszcze innych rzeczach. Cała ta rozność faktów i zdań, jest bez systemu i nawet niekoniecznie w ścisłym logicznym związku połączona, jak sznurek różnobarwnych paciorek, myślą którą ze wszech miar pochwalać musimy i której śmiałe wypowiedzenie niepospolitą jest zasługą w kraju naszym, gdzie prowadzenie dziewcząt bardzo wielu podlega przesadom i modzie.

Dziwna jest sprzeczność u nas między pietyzmem a lekkomyślnością i uwzględnieniem tylko pozorów moralności, bez wewnętrznej religijno-

ści i bez zasad moralnych. Ta sprzeczność jest w życiu kobiet naszych panująca i tym samym duchem przesiąka tryb wychowania. Pani Julja G. ma wszelkie prawo do odzywiania się w tym przedmiocie, miała bowiem niedawno jeszcze pensjonat dosyć uczęszczany. Otóż pani G. ogłasza zasady wychowania kobiet mało znajdujące uznania. Opiera ona się wprawdzie na tem powszechnie powtarzanem zdaniu, że u kobiety należy kształcić *serce*. Ale nie poprzestając na tym ogólniku poniewieranym bezkarnie do pokrycia wszelkich wad rozumu i wyrozumowanych obyczajów, powstaje ona przeciw utylitarnemu wychowaniu kobiet, wyrachowanemu *wyłącznie* na dostarczenie dobrych gospodyń i t. p. (czem nasze zakłady nie grzeszą), na kształcenie tylko zmysłowo-materjalnej strony, niemniej też na wygórowane idealne sposobienie dziewcząt na sawantki (czem podobno także nie grzeszymy). Pani G. wynurza dwie zasady bardzo zdrowe: w wychowaniu moralnem uznaje potrzebę przygotowania dziewczycy zawczasu do obowiązków żony i matki, przyczem gani słusznie złe zrozumianą przezorność i skromność wychowania, która nie dozwala dziewczętom nawet wiedzieć o tem na co codzień patrzają, t. j. na stosunek niewiasty w rodzinie. W naukach zaś zdaje się przychylić do kształcenia dziewcząt wedle ich usposobienia i wrodzonych zdolności, a przeto nie zagradzania im drogi do sztuki i nauk wyższych, jeżeli tylko rzeczywiste mają do nich usposobienie. Że przytem nie powinna kobieta zapominać iż jest kobietą, owszem wyżej pojmować jeszcze swoje powołanie niż inne powszednie kobiety, tego uczy pani G. przykładami zżyjących sławnych niewiast, równie jak z przeszłości wziętymi.

Błędy, które pani G. w naszym wychowaniu dziewcząt widzi, znajdują się szczególnie w zakładach i w domowym wychowaniu. Zupełnie odrębną od tych mają postać zakłady utrzymywane po klasztorach, których we Lwowie mamy cztery. Urządzenie tych zakładów oparte na zasadach tradycyjnemu utrzymywanych po zakonach jest od dawna i wszędzie to samo, z małemi tu i owdzie odmianami, wedle stanu z którego wychowawice pochodzą.

Zakres nauk wykładanych tam jest nadzwyczaj szczupły i w porównaniu z męzkimi, niedorównywiają one w tej mierze nawet średnim szkołom tak zwanym mieszczańskim, czyli niższym realnym, lub niższym gimnazjom. Rozumie się że mówię tu o stopniu pedagogicznym nauki, nie o ilości przedmiotów, bo nie przypuszczam, aby ktokolwiek wymagał po szkołach żeńskich udzielania klassycznej literatury i języków starożytnych lub nauk matematycznych, zwłaszcza w szkołach dla stanu średniego. Nasze przepisy nie znają żeńskich szkół wyższego rzędu nad ludowe i nie wymagają ani od nauczycielek więcej uzdolnienia, ani dla uczennic więcej nauki jak jest przepisano dla szkół niższych miejskich zwanych u nas normalnemi albo niemieckimi, między którymi ustawy nasze nie czynią żadnej różnicy. Potrzeby żeń-

go szczęście przyjechała jeszcze zawczasu pani Stolnikowa krakowska.

Matka Młodego Jurcia, jak się już rzekło powyżej, była od lat najdawniejszych z hetmanową w przyjaźni, żyła też z całym domem hetmańskim w bardzo poufnych stosunkach, stała się więc na samym wstępie wspólniczką wszystkich hetmańskiego domu zamiarów. A że ta pani w zapobiegliwości i rozmaitych gabinetowych zręcznościach przechodziła jeszcze o wiele samą hetmanową koronną, więc ona pierwsza to powiedziała, że na tym zjeździe sprawa publiczna może się rozbić o stateczność senatu, a kiedy ta się rozbije, to się tem pewniej jeszcze mogą rozbić i chrzciny. Częścią więc tem przewidzeniem, a po części może i tem, że bodaj czy jej nie więcej zależało na chrzcinach, niż na sprawie publicznej, zniewoliła ona hetmana do przyspieszenia tego obrzędu. Jakoż w samej istocie, pod koniec zjazdu, ba już w ostatni dzień konferencji, uproszono nareszcie monarchów na chrzestnych ojców i solenność ta przysłała w samej istocie do skutku.

A była to solenność mało kiedy widziana, bo się cała odbywała pod namiotami, na wol-

nem polu pod miastem. Monarchowie stanęli w mieście i tam się odbywały narady zjazdu. Ale hetman stanął z wojskami w polu, a jako na zjazd tak poważny, wystąpił z całą świetnością swojego krezusowego dworu. Już i w każdy dzień inny było tutaj co widzieć, — a cóż dopiero w dzień takiej fety? — Hetman miał ze sobą 40,000 ludzi samego wojska, oprócz swoich chorągwi przybocznych i swego dworu; — toż i miał mu kto służyć. Nawożono więc choin, słupów wysokich pod kagańce i smolnych beczek na wieczór, ba i drzew całych z zielenią, w które obóz przybrano z podziwieniem całego ludu.

Jakoż było widać najpierwej, jakoby na dnie obrazu, przepyszny namiot od bisioru i złota: namiot ledwie nie większy jako kościół po wsiach, z przodu ubrany w chorągwie i znaczki, na jego szczycie połocista Leliwa, koło niego służba hetmańska od szkarłatu i złota: marszałek dworu z laską o srebrnej gałce, olbrzymiego wzrostu pajuki w wysokich czapkach, przysadkowaci węgry w połocistych dołmanach i kołpakach z piórami, dwunastu serbów w zawojach z kindżałami u boku, dwóch murzynów w czerwonych kurtkach, dwóch karzełków z dzwonekami. Dalej

i bliżej, po tej stronie i owój, w rzędzie jakoby strzelił, dworskie namioty błękitne w złote kłęby i gwiazdy, wszystkie strojne świątecznie, wszystkie z hetmańskim herbem u szczytu. A koło nich gmach ludzi, — a za nimi wozy ładowne, podłużne smagi, nieprzejrzane szeregi koni, oswobodzone z juków wielbłądy. Toż znów po obu stronach ku drodze — wszystkie wojska pod bronią. Więc piechota zaciężna, artyllerja z niemiecka, autoramenty cudzoziemskie i polskie; chorągwie pancerne, hussarskie jako orły skrzydlate, petyhorskie w burkach wełnianych, rycerstwo polskie, w hełmach ze strusiami piórami, w połocistych pancerzach, pod rozwiniętymi sztandary. A w samym środku, między szeroko rozwiniętymi linjami wojska, niby to przed namiotem, ale już prawie przy samej drodze prowadzącej od miasta, hetman ze swoim dworem oczekujący dostojnych gości. Hetman z odkrytą głową, koło niego małżonka, córka, Stolnikowa krakowska i damy dworu; toż przyjaciele, jak Rzewuski, hetman polny koronny, po staremu w pancerzu na staropolskim kontuszu a z lwią skórą przez plecy, Janusz xiążę Wiśniowiecki, wojewoda krakowski, Denhoff, hetman polny litewski,

skiego wychowania są tylko o tyle uwzględnione w ogólnym planie szkół, że przepisana jest nauka robót żeńskich. Do tych przepisów muszą się także stosować szkoły klasztorne. W niektórych zakładach, a szczególnie w prywatnych świeckich, udzielają dziewczętom więcej nauk, lecz ograniczają się najczęściej do gruntownego nauczania francuzczyzny i obeznania cokolwiek z literaturą i historją, stosownie do wymagań rodziców. Z tego łatwo poznać że ani publiczne ani prywatne zakłady, ani wychowanie domowe nieodpowiada wymaganiom objawionym przez panią G. z której się sądzę każdy człowiek nieobojętny o dobro ogółu zgodzić musi.

Czy nam to potrzebne? zapyta nie jeden. Czy potrzeba dla naszych dziewcząt więcej nauki, czy wypada szczególne ich talenta lub usposobienie wykształcać do wysokiego stopnia, i wychowywać autorki i artystki, bohaterki w życiu publicznem albo prywatnem? Na to odpowiadamy na wzajem pytaniem: Czy lepszą ta płytka nauka dziś używana i to dziś lekkie wychowanie obyczajowe więcej próżność wykształcające niż obywatelskie zalety, więcej powierzchowną bigoterję niż głębokie religijne uczucie, więcej wreszcie sposobności do towarzyskiego salonowego pozycia niż do wykonywania cnót domowych?

Lecz nim się nasze reformatorskie pomysły co do wychowania nadobnej połowy rodzaju ludzkiego przyjmą i wydadzą plon jaki, spojrzemy na ten plon z którego codzienne troski i rozkosze naszego materialnego świata wypływają. (d. n.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

Telegramy.

Paryż 23 Czerwea. (Z rana). Dzisiejszy *Constitutionnel* zawiera artykuł podpisany przez p. Renée, w którym uskarża się na postawę prasy austriackiej w kwestji czarnogórskiej. Przypomina on postawę jaką Austria w r. 1853 w tej kwestji przybrała i dodaje, że Francja stara się uniknąć wszelkiego starcia. (Neue Pr. Ztg.)

A M E R Y K A.

New York 9 Czerwea. Nowe skargi na angielskie krążące statki nie dają się słyszeć, a z pomiędzy dawniej głooszonych większa część okazała się przynajmniej przez pół zmyśloną. Tak więc wzburzenie w tym przedmiocie umiera naturalną śmiercią i nawet wojowniczy senat stał się nieco łagodniejszym. W d. 7 odrzucił on wniosek zbudowania 10 nowych łodzi kanonjerskich i poprzestał na zatwierdzeniu budowy 5 paropływów przeznaczonych na wody chińskie. W tym samym dniu odrzucił drugi także wniosek, mający upoważnić prezydenta do wydawania w pewnych ramach listów korsarskich i większość odrzucająca wynosiła 34 głosów. Rozprawy w Izbie reprezentantów, która tym razem daleko mniej okazała się wojowniczą niż senat, odbyły się bez żadnego interesu. Ponieważ przy tem Anglja zrzekła się pretensji do rewizji papierów każdego statku, przeto sprawa ta może być uważaną za zała-

twioną. *Moniteur de la flotte* zawiera korespondencję donoszącą, że żółta febra w Rio Janeiro, zupełnie prawie ustała, a za to wybuchła w Buenos Ayres. Między kilkuset przypadkami tej słabości które się objawiły w tem ostatniem mieście, trzy czwarte części zakończyły się śmiercią. Z tego powodu kontr-admirał francuzki de Chabaneaux przywołał bryg *Zebra* znajdujący się w Buenos Ayres do Montevideo, dla ochronienia załogi od tej zarazy, która już dotknęła dywizję angielską.

(Neue Preussische Zeitung).

A N G L J A.

London 19 Czerwea. Mielisimy sposobność osądzić przed jakimś czasem mądrość lorda John Russell, kiedy on wezwał Izbę gmin, aby przystąpiła do rozstrzasanania billu o Indjach, drogą pojedynczych rezolucji.

Przypomną sobie nasi czytelnicy, jaki był stan rzeczy przed trzema miesiącami. Izba miała wtedy przed sobą dwa billi i było niebezpieczeństwo, że te długie rozprawy wyrodzą się w kwestje stronnictw. Przypuszczano w owym czasie, że interwencja szlachetnego lorda, była jedynie skutkiem życzenia ocalenia terażniejszego gabinetu od pewnej porażki. Czas pokazał, że on kierowany był daleko szlachetniejszymi widokami.

Połączył on się z lordem Palmerston w popieraniu mocji p. Cardwell, co niewątpliwie nie było wskazówką, że on chciał szkodzić własnemu stronnictwu i następnie kiedy chodziło o rozstrzasanie zasady kwestji prawodawstwa pokazało się, że jego celem przedewszystkiem było uniknąć wszelkiej walki stronnictw.

Korzystamy z tej sposobności, aby wykazać, jak bardzo mieliśmy słusność pisząc, że parlament zrzekł się na czas terażniejszych posiedzeń, wszelkiej opozycji stronnictwej.

Wczorajsze rozprawy pokazały, że namiętności polityczne są dość spokojne obecnie, skoro pozwolono natychmiast wprowadzić nowy bill, o party na pięciu wotowanych już rezolucjach.

Gdy te wielkie zasady przyszłego prawodawstwa przyjęte zostały przez Izbę, przeto rozprawy nad ogółem billu nie zajmą wiele czasu, tak dalece, że jeszcze możemy spodziewać się, że środek ten ostatecznie wotowany będzie na terażniejszych posiedzeniach, jeśli nie zajdzie jaki zupełnie nieprzewidziany wypadek.

Druga obecna kwestja to jest nieporozumienie angielsko-amerykańskie, zostanie niewątpliwie uregulowaną przez zdrowy rozsądek i uczucie sprawiedliwości obu rządów, pomimo wszelkich demonstracji jakie mogą mieć miejsce po drugiej stronie atlantyku.

Wysilenia czynione dla dania prezydentowi pełnomocnictw potrzebnych do prowadzenia wojny, nie mają tyle ważności ileby im przypisywano; fakt ten nie ma innego znaczenia prócz nadania prezydentowi władzy, jakiej mu konstytucja nie daje, a która w Anglji w zupełności wykonywaną jest przez koronę. Wprawdzie te usiłowania służą za punkt wyjścia bardzo groźnym de-

monstracjom. Nie możemy jednak ukrywać, że trudno będzie Anglji po tem wszystkim co uczyniła przez półwieku w interesie ludzkości, walcząc przeciw handlowi niewolników, być zmuszoną porzucić politykę, którą cały naród z zadowoleniem widział. Ale lud angielski nie ma wcale chęci domagać się o utrzymanie pretensji, które mogłyby być uważane jako obrażające inne narody, chociaż szczerze pragnie uzyskać pewne rękojmie przeciw wznowieniu handlu niewolników.

Droga jakiej się trzymał lord Malmesbury w tej sprawie i jaka określił na wczorajszym posiedzeniu Izby lordów, jest bardzo rozsądną. Jeśli rząd amerykański stawia zarzuty przeciw prawu rewizji statków, powinienby przynajmniej przedsięwziąć stosowne środki dla niedopuszczenia, aby flaga amerykańska służyła za paszport każdemu rabusiowi, który się puszcza na morze. Zamiarem gabinetu w Washington jest uczynić coś podobnego i rozpoczęte negocjacje znajdują wielkie poparcie w tym fakcie, że fanatyzm ludu angielskiego w kwestji handlu niewolników, znacznie się uspokoił i przynajmniej nie pragnie wcale wojny ze Stanami Zjednoczonymi dla miłości murzynów. (Indépendance Belge).

London 21 Czerwea. Król Leopold belgijski, książę i księżna Brabancji, tudzież hr. Flandrji odwiedzi wczoraj królową Amelję w St. Leonards i następnie wrócili do stolicy.

Wkrótce 2000 nowych żołnierzy odpłynie do Indji.

Na dzisiejszym posiedzeniu Izby niższej p. Milner Gibson (przywódcą liberalistów niezawisłych) podał projekt rezolucji przeciw podatkowi od papierów. Kanclerz skarbu pan Disraeli, oświadczył, że z zasady jest pewnym trwałości tego podatku, ale dodał, że nateraz rząd nie może obejść się bez niego. Izba poprzestała na tem oświadczeniu. (Neue Preus. Ztg.)

F R A N C J A.

Paryż 21 Czerwea. Artykuł pana Renée w *Constitutionnelu*, zbijający twierdzenia izby lordów angielskich, w przedmiocie sprowadzenia murzynów afrykańskich do Francji, sprawił tu wielkie wrażenie i był głównym przedmiotem powszechnych rozmów. Nie sądzimy żebyśmy za daleko posunęli się twierdząc, że to nie jest odoobniona zaczepka, ale pewien rodzaj kampanji rozpoczynającej się przeciw Anglji i Austrji.

Dzisiejsze wiadomości mówią o nowem nieporozumieniu między rządami Anglji i Francji w przedmiocie Kuby, w kwestji tej bowiem Anglja nie uważa za potrzebę popierać Hiszpanję, kiedy tymczasem hr. Walewski zapewnił rządowi madryckiemu, że nie zostanie w tej sprawie opuszczony przez rząd CesarSKI.

Powtarzamy zatem, że zdaje się że się zabiera na ponowienie niejakich wycieczek zaczepnych przeciw Anglji i Austrji, których polityka uważana jest w tej chwili za zupełnie solidarną. To wszystko nie zapowiada bynajmniej żeby pokój Europy mógł być zakłócony, będzie to zapewne

w niemieckich sukniach i kudłatęj peruce i Rybiński generał we stali; dalej inni panowie, starszyzna wojska; po prawicy hetmana Szaniawski, biskup kujawski, z krzyżem szmaragdowym na piersiach, podarunkiem od Cara, inni senatorowie duchowni, prałaci i przełożeni klasztorów z miasta, — a za tem wszystkiem dwór hetmański, jak gdyby zastęp polspolitego ruszenia, boć takie dwory chowali wtedy panowie polscy.

Nadjechał wreszcie książę siedmiogrodzkie Rakoczy, otoczony węgierskimi paniętą i licznym dworem: tamci w axamitach, sobolach, z czaplemi kity, ci znów w dołmanach jak gdyby kutych ze złota. Przystąpił książę z odkrytą głową do Sieniawskiego, ścisnął mu rękę, kłaniał się wszystkim i zaczął z hetmanową rozmawiać.

W też pędy za nim król Polski, na pośmiewisko ludzkie z niemiecka, ledwie go widać z pomiędzy Niemców i tej tam ciężkiej dragonii w kirysach i owych wybujałych drabantów, co jako wieże chodzili pomiędzy ludzmi, ale przecież miewali pokreskowane twarze od polskich szabel maleńkich.

Aż też nareszcie i Car nadjechał, konno i zbrojno.

Szli więc już wszyscy pod namiot — i przystąpiono zaraz do solenności.

A kiedy książę biskup kujawski przygotowywał się do obrzędu, wszyscy panowie z kolei przystępowali do hetmanównęj, chcąc jęj się z bliska przypatrzeć i parę słówek łaskawych powiedzieć. Więc hetmanowa była zrazu w kłopotcie, obawiając się, aby to młode dziewczętko, na widok pierwszych mocarzy świata, nie utonęło w rumieńcach. Ale nie było się czego obawiać. Byłać to wprawdzie jeszcze bardzo wiosenna dziecina, ale jak wzrostem wystrzeżiła już w górę, ba nawet matkę przeniósła, tak też i fantazja była w niej nie lękliwa a umysł jasny i śmiały nad podziwienie. Odpowiadała też owym panom wyniosłym tak przytomnie, doraźnie i trafnie, i tak jęj to było za jedno, czy tym, czy owym językiem, że monarchowiesami unosili się dla niej w pochwałach — a kiedy jeszcze do tego przy samym obrzędzie odpowiedziała biskupowi po łacinie, już też się wszyscy zdumieli.

Zaczem słysząc to Denhoff, przypatrujący się temu wszystkiemu z natłoku, rzecze do Rzewuskiego:

— A to do zadziwienia! Ot, bodaj czy nie

pierwsza to będzie panienka na całe nasze królestwo, bo to i ród, i fortuna, ba i wszystko po temu.

A na to hetman polny koronny, który też był i wojewodą podlaskim:

— No jesteś wdowcem, pokłonić się ojcu i kwita.

A Denhoff westchnął i rzekł:

— Możeby to była i nie zła połączyć dwie ostatnie gałązki dwóch rodów; aleć to jeszcze dziecina.

A tymczasem i obrzęd się skończył a panowie zaczęli występować z darami. Więc Car dał szkatułkę z perłowej macy napelnioną bogactwem, — a król szkatułę z koralu jużci także nie próżną, — a Siedmiogrodzkie książę, jako mąż sobie serdeczny i dla wszystkich otwarty, dał też misę otwartą z szczerego złota a napelnioną tak serdecznie brylantami i perły, że aż przez wierzch przełatywały.

(Dalszy ciąg nastąpi).

tylko kampanja prassy i wyjaśnien może żywo reklamowanych, ale niewątpliwie zgodnie udzielonych. Widzieliśmy już niejedną podobną burzę powstającą na widnokręgu i znikającą, aby zostać w miejscu pogodzie; tak bezwątpienia będzie i tym razem.

Ale taka postawa dzienników sprzyjających polityce Cesarstwa, nie przemawia za prawdopodobieństwem powodzenia usiłowań pojedynczych w łonie konferencji. Czynione są wszelkie wysiłki dla porozumienia się, ale dotąd kończy się na wzajemnym słuchaniu się, chociaż słuchania tego jest bardzo dużo. Przyszłe posiedzenie konferencji, odbędzie się jutro. Widzimy że chętnieby ile możności przyspieszyć rozwiązanie które się bardzo opóźnia.

Kwestja Danji wikła się także bardzo, wszystkie wiadomości pochodzące z tego kraju, zgadzają się w donoszeniu o symptomach energicznego i jednozgodnego oporu przeciw sejmowi niemieckiemu. Coraz bardziej przekonujemy się, że polityka europejska nie zupełnie znajduje się w tym stanie spokojności, który dzienniki głosiły i na który nikt się nie skarżył.

Wszystko co się obecnie dzieje, dowodzi więcej niż dostatecznie, że już nie możemy liczyć na wizytę królowej angielskiej w Cherbourg, ale za to zapowiadają tam przybycie marszałka księcia Pellisier, który ma otrzymać urlop w tym samym czasie kiedy Cesarstwo Ichmość udadzą się na uroczystość inauguracji do tego portu.

Cesarstwo Ichmość wrócili wczoraj z Fontainebleau do St. Cloud, ale nie przejeżdżali przez Paryż, tylko koleją opasującą stolicę.

Liczne posłuchania które zostały naznaczone na wczoraj rano, zostały odroczone. Pan Mirès który między innymi miał przyrzeczoną audjencję, wyjechał dziś do Rzymu.

Na posiedzeniu rady ministrów, które odbyło się w St. Cloud, miano roztrząsać rozmaite ważne sprawy. Mówią że projekt wielkiej dyrekcji policji i bezpieczeństwa publicznego, był tam rozstrzygnięty. Urzeczywistnienie tego planu tak już uważane jest za pewność, że wielu prefektów ubiega się o tę posadę. Podobno i sprawa Algierji bardzo zachwiana jak wiadomo, ale nie zaniechana zupełnie, była także roztrząsana na tém posiedzeniu. Co do zastąpienia pana Delangle, nie jeszcze nie zdecydowano, najwięcej jednak powtarzane są nazwiska pp. Billault, Duverger i Chaix d'Est Ange.

W epoce wojny na wschodzie, Cesarz Napoleon posłał do Wiednia wojskowego dyplomatę generała de Létang, z którym korrespondował bezpośrednio i ten zawiadamiał Jego Cesar. Mość nieprzerwanie o wszystkich ważnych faktach jakie się jawiły pod względem wojny, którą każdy przewidywał. Utrzymują że taka sama prawie misja ma zostać powierzona dawnemu ministrowi spraw wewnętrznych generałowi Espinasse. Będzie on miał sobie poleceniem udać się w dół Dunaju, zwiedzić Serbję, Bošnję, Hercegowinę i sprawdzić naocznie czy skargi przedstawione przez chrześcijan przeciw turkom, są uzasadnione. Pojmujemy jakie wrażenie sprawić musi sama pogłoska o podobnej misji. Austria szczególnie zajmuje się nią niezmiernie, bo jej pozycja względem Francji, nie jest bynajmniej zadawalająca dla przyjaciół pokoju. To objawia się nietylko w słowach i tonie dzienników obu państw, ale i w postawie ich pełnomocników na konferencjach paryskich. Nic nie postępuje, nic się nie czyni i jeśli tak dalej będzie, mówi nam dziś jeden z dyplomatów, konferencje mogą się przedłużyć do przyszłej zimy. Ten dyplomata uskarżał się gorzko na hr. Buol, któremu przypisywał te wszystkie trudności.

Obecność w Czarnogórze admirała Jurien de La Graviere, sprawiła tam niezmiernie wrażenie. Okrzyki *Niech żyje Francja!* odzywają się nawet w Hercegowinie i Bośni. W Izwnirok były demonstracje publiczne tak żywe, że turcy przestraszyli się niemi niezmiernie. Przybywają im znaczne posiłki, ale Czarnogórcy silni tak jawna przychylnością Francji, zachowują się tylko obronnie. Xiążę Daniel ogłosił że kara śmierci wymierzona zostanie na każdego, kto by atakował turków.

Kwestja dóbr szpitalnych nieprzestaje wywoływać mnóstwo kontrowersji w departamentach. Kommissja zarządzająca jednym szpitalem w pewnym znacznym mieście, została uprzedzona przez potomka jednego z fundatorów i dawnych dobroczyńców, że zostanie pozwana przed sąd, jeśliby przedała dobra darowane przez przodka tej osoby, z zastrzeżeniem nieprzedalności.

Listy z Włoch które otrzymaliśmy w ostatnich dniach, donoszą że rząd austriacki niezmiernie potrzebuje pieniędzy. Mówią o pożyczce dla Lombardji z warunkami bardzo korzystnymi dla pożyczających. Arcy-książę Maxymilian zażądał rozpoczęcia dzieła bardzo popularnego w Wenecji. To miasto cierpi dotąd niedostatek wody do picia. Z rozkazu Jego Ces. Wysokości, rozpoczęto już roboty w celu sprowadzenia do Wenecji wód Brenty. Roboty te postępują bardzo pośpiesznie i za kilka tygodni Wenecja mieć będzie tę wodę tak dla niej potrzebną. (Indep. Belge).

T U R C J A.

Konstantynopol 11 Czerwca. Protokoły trzech pierwszych posiedzeń konferencji paryskich, są tu już wiadome, chociaż trzymane w największej tajemnicy w sferach rządowych. Nie potrzebujemy mówić jak wielkie wrażenie sprawiły tu te protokoły na ministrach Porty. Rząd turecki sądził, że ta ciernista kwestja Xięstw, która wywołała już tyle tak ważnych trudności, została w milczeniu uregulowaną z góry i że projekt połączenia został w zupełności usunięty. Spodziewał on się, że konferencja nie będzie się zajmowała Multanami i Wołoszczyzną, jak tylko dla wprowadzenia w wykonanie w tych prowincjach jakiego planu reorganizacji administracyjnej, któraby nienaruszonemi pozostawiła prawa polityczne Turcji nad temi Xięstwami.

Kwestja połączenia wzięta znowu pod rozprawę w chwili stanowczej, obudza żywe obawy w Wysokiej Porcie. Rzecz ta tak mało była przewidywana w Konstantynopolu, że instrukcje udzielone Fuad-paszy nie mieściły nic takiego co by mogło uregulować treść mowy pełnomocnika tureckiego, w obec tego rodzaju propozycji i to tłumaczy nam niepewne rozmowienia Fuad-paszy w łonie konferencji. Nowe rozkazy zredagowane na przedce, zostały mu przesłane w tych dniach przez telegraf i o ile wiemy, zalecono mu wyraźniej pokazać postawę Turcji w tych rozprawach, oponując jak najenergiczniej przeciw wszelkiej myśli połączenia.

To co się dzieje w Paryżu, odsuwa na drugi plan kwestję Czarnogóry i sprawę Kandji. Kommissarze których zamierzono posłać do Czarnogóry dla uregulowania mapy nowego rozgraniczenia tego Xięstwa, nie są jeszcze wyznaczeni i nie prędko zapewne przyjdzie do tego, tém bardziej, że obecnie zdaje się, iż położenie komplikuje się dla Turcji.

Dowiadujemy się, że sprawca zabójstwa jednego krewnego księcia Daniela, (który, jak sobie przypomną czytelnicy, zamordowany został w zeszłym roku), poległ w owej sławnej bitwie 12go maja pod Grahowem. Był to znany duchowny czarnogórski, który w ostatnich czasach szczególnie, połączył rzemiosło żołnierza z obowiązkami duchownego. (Ind. Belge).

W Ł O C H Y.

Piszą z Rzymu 9 b. m. do Gazety Kolańskiej: „Rocznica wybrania teraźniejszego Papieża, przypada w środę 16 b. m. Nikt już nie liczy na rozciągnięcie amnestji, ale kilka set urzędników usuniętych z powodów politycznych, czyni wszelkie możliwe wysiłki, aby powrócić na swoje posady. Zdaje się nawet być pewnem, że ta klasa indywiduów będzie przedmiotem na który zwróci się łaska Jego Świątobliwości w przyszłym tygodniu. W legacjach Frosinone i Reti, zajmują się gorliwie uporządkowaniem dróg i ulic, przez które Papież przejeżdżać będzie w swojej przyszłej podróży. Król neapolitański ma wyjechać na jego spotkanie do granicy, ale ponieważ to spotkanie nie może mieć miejsca dalej jak na linii Reti, ponieważ król ma wstąpić do prowincji Aquila, gdzie nie jest lubiony, wybrano przeto wielki klasztor Casamada pod Veroli na miejsce zjazdu.

Obrona margrabiego Campana, której podjął się adwokat Marchetti, odłożoną została od dziś za ośm dni, ponieważ obrońca nie jest jeszcze dość przygotowany. Ciekawi jesteśmy rezultatu tej obrony, ale ludzie kompetentni przekonani są, że najwyższą karą jaka może spotkać margrabiego, po przejściu wszystkich sądów, będzie 20 lat więzienia. (Indep. Bel.)

DONIESIENIA.

SZKOŁA PLYWANIA

oraz kąpiele dla umiejących pływać, urządzone zostały przy brzegu Pragi powyżej mostu. (Nr. 321-2).

FRANCUZ uzyskawszy pozwolenie władzy szkolnej utrzymania uczniów na stolarze i stancji w Warszawie, ma honor zawiadomić szanownych rodziców i opiekunów, iż zakład swój otworzywszy przy jednej z ulic pryncypalnych w bliskości gimnazjum głównego, zapewni prócz wszelkich właściwych wygod, opiekę rodzicielską, ciągły dozór i konwersację w języku francuzkim, nadto korepetycję nauk klasycznych, jako też konwersację w języku niemieckim, przez upoważnionych do tego nauczycieli. Blizszą wiadomość powziąć można w kantorze Heleny Nowoleckiej przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nr. 435 (57) na pierwszym piętrze. (Nr. 296-3).

Utworzony w tych dniach przy ulicy Nalewki pod nr. 2261 w domu p. Muraszew

SKŁAD LAKIERÓW I FARB WYROBU PATENTOWANEJ FABRYKI J. A. KRAUSSE

zapatrzone we wszelkie wyroby tejże fabryki, a mianowicie farby olejne tarte we wszystkich kolorach wprost do użycia: lakiery, farby, do bielizny, masy do podłóg, masy do osi, skór, smarowidła, i t. p., sprzedaje takowe po cenach stałych fabrycznych. — Wszelkie obstalunki tenże skład przyjmuje, które za kuratnością i pośpiechem wykonywane będą.

Tamże urządzoną została główna sprzedaż SZTYFTÓW drewnianych amerykańskich DO OBUWIA,

kupującym w znaczniejszych partjach, zapewnia się stosowny rabat. (Nr. 310.-3.)

- PRZYJECHALI DO WARSZAWY. ob. z Rzymu nr 2564, Zybroniowski Adam ob. z znowski Michał ob. z Gdańsk Żychlina nr 634. Berends ska nr 414. Edwin oby. z Uściługa nr 613, Bardziński Flor. ob. z Lisic nr 585, Grodziński Walenty oby. z Dąbowej Góry nr 634, Górski Stan. ob. z Uleńca nr 410, Krasowski Wład. student uniwersytetu z Petersburga nr 625, Kleniewski Bolesław ob. z Sierakówka nr 585, Popławski Józef ob. z Turowej Woli nr 625, Pionicki Marceł ob. z Uściługa nr 634, Romkierowie Kazi. i Gustaw oby. z Perespy nr 570, Wiesiołowski Roman ob. z Byszewa nr 570, Fudakowski Zyg. urząd. z Drezna nr 623, Strumillo Apolonia Brzozówki.

Wczoraj przypłynęło rzekę Wisłą statkiem parowym N osób 24.

KURSES GIEŁDOWE W WARSZAWIE dnia 26 Czerwca 1858 roku.

	żądano		płacono	
	Rs.	kop.	Rs.	kop.
Pół-imperjal rosyjskie	5	42		
Dukaty holenderskie nowe ważne				
Papiery.				
Obli. skar. (4%) za 100 rs. (oprócz kup.)	91	5		
Bilety skarbu Królestwa Polskiego. (4 3/4%)				
Listy zastawne białe II okresu (oprócz kuponu) (4%) za 100 złp.				
Listy zastawne białe III okresu (oprócz kuponu) (4%) za 15 rs.	14	77		
Obligacje cząstkowe na 500 zł. (oprócz kuponu) (4%)				
Cert. banku na obl. cz. lit. A na 300 zł. lit. B. na 200 zł. bez proc. procentowe (5%)				
Dołowy Kom. Cesar. Likwid. za 100 zł.				
Nowa rosyjska pożyczka z roku 1854 oprócz kuponu (5%)				
Akcie Głównego Towarzystwa Rosyjskiego dróg żelaznych, praeum.				
Oblig. Współki Żeglugi Parowej w Królestwie Polskiem (5%) za rs. 750				
W e x l e z dnia 21 b. m.				
Berlin	100 Tal.	2 M.	99	45
Gdańsk	100 Tal.	k. t.		
Hamburg	100 Tal.	k. t.		
Londyn	300 B.Mk.	2 M.	149	60
Moskwa	100 Rs.	k. t.	6	63
Petersburg	100 Rs.	1 M.		99
Paryż	100 Rs.	k. v.		50
Wiedeń	300 Fran.	2 M.	79	80
Wrocław	150 Zl. R.	2 M.	96	90
	100 Tal.	2 M.		

Wartość kuponu bieżącego od obl. skar. Rs. — p. 98 od listów zastawnych ksp. 2 od nowej rosyjskiej pożyczki Rs. — kop.

TEATR ROZMAITOSCI. Jutro: Pamiętniki Szatana.